

1.4.2020

Luonnos laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa.

Lakiluonnoksen tavoitteena on hallituksen ohjelman mukaisesti hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen. Esityksessä ehdotetaan, että hoitajavastaa-annot ovat jatkossa perusterveydenhuollossa maksuttomia ja poliklinikan antamasta hoidosta ei perittäisi maksua alaikäisiltä asiakkailta. Maksukattoa kerryttäväksi palveluiksi esitetään nykyistä useampia perusterveydenhuollossa annettavia palveluita sekä lisäksi asiakasmaksuihin käytettävää toimeentulotukea.

Esitys koskee lähinnä perusterveydenhuollon palveluiden käyttöä, niistä perittäviä maksuja sekä palveluista perittävien maksujen vaikutusta maksukaton kertymiseen. Esityksen mukaiset muutokset eivät suoraan koske pääosaa erikoissairaanhoidon palveluita tai niistä perittäviä maksuja. Esityksellä on kuitenkin suora vaikutus kuntatalouteen ja sitä kautta myös erikoissairaanhoidon. Tästä syystä sairaanhoitopiiri kiinnittää lausunnossaan erityistä huomiota kuntatalouden tilaan, jotta sitä heikentäviä ratkaisuja vältettäisiin tekemästä tämän lakiehdotuksen myötä.

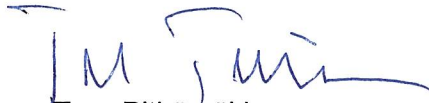
Suomen Pankin maaliskuussa 2020 laatiman talouden väliennusteen mukaan maailmalla alkuvuonna nopeasti levinnyt koronapandemia on halvaannuttamassa maailmantalouden kasvun. Vaikutukset Suomen talouteen ovat merkittäviä. Suomen BKT supistuu kuluvana vuonna laskelmasta riippuen 1,5 prosentista 4 prosenttiin. Arvion mukaan pandemian ja sen rajaustoimien pitkittyessä talous voi taantua ennakoitua enemmän ja taantumasta toipuminen voi pitkittyä. Suomen talouden taantumalla on suora vaikutus kuntatalouteen. Kuntatalouden tila on kuluvana vuonna ollut ilman koronapandemiaakin poikkeuksellisen heikko. Tässä tilanteessa kaikkia kuntien tulopohjaa heikentäviä ratkaisuja tulisi välttää.

Lakiesitys vähentää kuntien vastuulla olevan perusterveydenhuollon tulokertymää ja heikentää näin merkittävästi kuntien jo nyt heikkoa taloutta. Hoitajakäyntien maksuttomuudesta ja muista lakiesitykseen sisältyvistä toimista aiheutuva kuntien tulopohjan heikentäminen voi johtaa perusterveydenhuollon vahvistamisen sijasta palveluiden supistamiseen ja leikkaamiseen.

Sairaanhoitopiirin on erityisen huolissaan siitä, että kuntien taloutta heikentävien toimien vaikutukset heijastuvat väistämättä myös erikoissairaanhoidon rahoitukseen. Lakiesitys ei toteutuessaan saa heikentää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toimintaedellytyksiä muutenkin tiukassa taloudellisessa tilanteessaan, vaan arvioidut tulonmenetykset on korvattava kunnille täysimääräisinä.

Esityksen muutoksenhakua koskevaan kohtaan sairaanhoitopiiri toteaa, että lain säännös pitäisi muotoilla siten, että mahdollistetaan ensi asteena käytännössä toimiva menettely jossa laskussa informoidaan riittäväällä tarkkuudella mahdollisuudesta tehdä reklamaatio ja reklamaation johdosta annettuun päätökseen annetaan 15 §:n mukainen muutoksenhakuohje oikaisuvaatimuksen tekemiseen. Nykyisellä käytännöllä asiakkaalla on moniportaisempi vaikutusmahdollisuus laskunsa sisältöön, menettelyllä ei selvissä tapauksissa turhaan kuormiteta toimielimiä vaan reklamaatiot voidaan käsitellä nopeasti ja tehokkaasti. Tällä hetkellä organisaatiossamme laskureklamaatioita käsitellään toistasataa vuoden aikana ja oikaisuvaatimuskäsittelyyn

menee vain kymmenkunta vuodessa. Lainmuutos tarkoittaisi, että kaikki toistasataa reklamaatiota menisivät suoraan kerran kuukaudessa kokoontuvan toimielimen käsittelyyn, mikä ei ole taloudellisesti eikä toiminnallisesti järkevää eikä tehokasta tai asiakkaan kannalta toivottavaa. Pykälässä tarkoitettu muutos tarkoittaisi merkittäviä muutoksia myös laskutusjärjestelmiin ja lisäisi laskun mukana lähetettävän paperin määrää.

Tero Pitkämäki

Talous- ja tukipalvelujohtaja